

4/16 - et magasin for Skjold menighet
med artikler og reportasjer fra hele Fana prosti

Skjoldcamp!

De gode møtene

Årets kalde og våte sommer her i Bergen gav kanskje ikke så mye mulighet for klassiske sommeraktiviteter som strandturer og uteliv.

TEKST: Kapellan Marte Håberg Ottesen

Men jeg fikk i hvert fall benyttet sjansen til å lese bøker og gå litt på kino. En av filmene jeg så som jeg ble veldig berørt av, var den island-ske filmen «Den sjenerte giganten». Den handler om Fusi, en mann som har levd store deler av livet sitt alene hjemme på gutterommet. Fusi blir mer eller mindre tvunget til å dra på dansekurs, noe som får livsforvandlerende betydning for ham. På kurset møter han Sjöfn som også sliter med sine ting i livet. Fusi får da en å bry seg om og møtene mellom den fører til endringer i både selvfølelse og livsvalg.

En slik fortelling viser noe om hva møter mellom mennesker kan bety. Hvor viktig det er å føle seg sett og hvor viktig det kan være å få lov til å bety noe for andre.

Hva som skjer i møter

mellom mennesker fascinerer meg. Gode møter kan bety så uendelig mye for oss. Et godt blikk kan gi styrke til å våge å fortelle om det som en bærer på til en annen, eller det kan gi følelsen av at en er bra nok og gi mot til å gå på videre.

Noe av det som treffer meg mest i Bibelen er hva som skjer i fortellingene der Jesus møter andre. Hvordan menneskene som møtte ham gikk derfra med et nytt syn på livet, med fornyet selv-tillit eller en stor utfordring å bygge på. Vi kan lese om kvinnen ved brønnen som tidligere hadde unngått andre mennesker, men som etter møtet med Jesus våget å løpe inn til byen og fortelle om han, eller Sakkeus som valgte å gi halvparten av det han eide til de fattige etter at Jesus hadde vært på besøk. Møtene med Jesus endret folk, gav dem oppreisning og nytt liv. Blikket fra Gud endret dem.

Vi trenger alle å bli sett. Vi trenger de gode møtene hvor vi føler oss betydningsfulle.

I blikket til Gud kan vi se hva vi er og hvem vi er: Ønsket, elsket og gitt muligheten til å møte menneskene rundt oss på de gode måtene. ●

ØRNESLAND • BERG • FANA • SKJOLD • SLETTEBAKKEN • STØRETVET • SERISDE
Menighetsbladene i Fana

Tegn

Utgis av menighetsrådet i samarbeid med BKF og de andre menighetene i Fana. Bladet er et informasjonsorgan som sendes alle hjem i menigheten og regnes ikke som uadressert reklame.

Levering av stoff:

Leveres menighetskontoret eller sendes staben, se side 21.

Lokalredaksjon:

Kontakt staben, se side 21.

Annonser side 5-12:

Frode Høyte - hoyte@gmail.com

Over: Fritid og kanskje litt Pokemon Go...?

Under: Leiren ble avsluttet med gudstjeneste med hjemmesnekret alter og ulike innslag fra konfirmantene.

Arktiske salmer

Søndag 23. oktober er det duket for en spennende konsert i Skjold kirke.

Da har Cantus invitert gjester nordfra til å ta oss med på en arktisk salme-reise. Sunniva Håkestad Eliassen,

Foto: Christian Ruvolo

Sentralredaksjon:

Redaktør Magne Fonn Hafskor
922 94 877 - eyecu@online.no
Kun henvendelser ang. «fellesstoff» side 5-12. All annen kontakt: Se lokalredaksjon

Grafisk produksjon:

Dragefjellet Media AS
55 23 25 47 - post@dragefjellet.no

Trykk:

Bodoni, Straume

Deadline neste nummer:

Kontakt lokal-redaksjonen

Utgivelsesdag neste nummer:

Tirsdag 15. november

SKJOLDCAMP 2016:

«Sett, avslørt, elsket»

Uken før skolen startet igjen etter sommerferien var 15 ledere og 82 konfirmanter samlet til «Skjoldcamp» på Nordhordland folkehøgskule.

Det var tre dager som var fylt opp med lekning, undervisning, regnvær, bibelrebus, bading, litt sol, samtalegrupper, fellesmåltider, gudstjeneste, underholdningskveld, andakter, lite søvn, litt alvor og mye moro.

Tema for leiren var «Sett, avslørt, elsket». Vi lærte om og reflekterte over at vi alle er skapt i Guds bilde og at Gud ser oss og elsker oss. Vi snakket om at Gud kjenner hele livet vårt og at vi kan komme til Gud med alt det vi er. Vi ble utfordret til å elske hverandre og ble inspirert av Mama Maggies arbeid blant fattige mennesker i Egypt.

Konfirmanter fikk være med på et variert leirprogram. Blant annet var alle med å jobbe frem gudstjenesten som vi

T.v: Fotball og volleyball var to av flere aktiviteter konfirmanter kunne velge mellom på Skjoldcamp. Over: Gruppetid med undring og ulike aktiviteter, som band, baking og foto.

feiret sammen siste dagen. Noen snekret et alter, noen laget dramastykke, noen laget til bønnvandringen, noen malte bilder og noen spilte og sang i band, slik at vi fikk feire en flott gudstjeneste sammen siste dagen.

Takk til alle ledere og konfirmanter som sammen var med å gjøre Skjoldcamp 2016 til en god opplevelse! ●

En av dramagruppene bidrar under avslutningsgudstjenesten.

sang, og Ivar Jarle Eliassen, orgel, har satt sammen et konsertkonsept som tidligere er framført blant annet under Tromsø Internasjonale Kirkefestival og Røa Musikkfestuker. Nå tar de turen til Bergen og konsert i Skjold kirke sammen med Cantus, som en del av Kulturdagene i Fana og Ytrebygda.

Utgangspunktet er den nordnorske salme- og sangskatten, med tekster på både norsk, svensk, samisk og kvensk. Her presenteres et helt liv i et nordnorsk kystmiljø, med både gleder og sorger, - på liv og død. Ved hjelp av salmer, viser, vuggesanger og brude-

marsjer med opphav fra cirkumpolare strøk utfoldes alt dette innenfor rammen av en dag, fra morgen til kveld. Programmet inneholder store kontraster fra det enkle og lavmælte til det storslagne uttrykket med stort orgelbrus og fullt kor.

*Skjold kirke 23. oktober kl 19.00.
Billetter: Kr 100-, ved inngangen.*

Mezzosopran Sunniva Håkestad Eliassen fra Finnsnes i Troms har sin utdanning fra Universitetet i Tromsø og Musikhoyschule Lübeck i Tyskland.

Hun er ofte brukt som solist ved oppsettinger av oratorier, messer og pasjoner i Tyskland og Norge.

Ivar Jarle Eliassen er utdannet kirkemusiker og har hatt sitt hovedvirke som kantor i Lenvik menighet siden 1984. Han har i tillegg arbeidet som høyskolelektor og er nå kirkemusikalsk rådgiver i Nord-Hålogaland bispedømme. I forbindelse med Reform av kirkens gudstjenesteliv var han med i flere nemder og utvalg. Han har komponert og arrangert musikk for kirkelig bruk. ●

VI LEVERER I HELE BERGEN!

**TOPPE
BLOMSTER**
www.toppeblomster.no

Kilden Senter 55 13 71 56 Qasen Senter 55 16 16 88
Sletten Senter 55 28 21 31 Asane Senter 55 18 36 25

Sofus

FRISØRSALONG

Tlf. 55 13 09 33
Sæterv. 1 - 5236 Rådal

**FAGKUNNSKAP OG
STORT UTVALG!**

GULLSMED
H. GAMS-HAUGSØEN

LAGUNEN 55 13 38 60
www.hgh.no

Bibelgrupper og trosopplæring for voksne

Det er vel halvannet år siden Mamma Maggie inspirerte oss til å lese mer i Bibelen.

Tre nye bibelgrupper kom i gang og vi har lest deler av Bibelen vers for vers. Nå vil vi invitere flere til et treff der bibelarbeid står i sentrum. Vi samler alle som er med i en gruppe og alle som kan tenke seg å bli med til en kveld der vi deler gleder fra bibelgruppearbeidet og forventninger til det å være med i en

gruppe. Så sett av onsdag 21. september kl 19.00! Vi håper å få med Prest Bjørn Nygård (bildet). Han som har en master fra Fuller University i bibelgruppearbeid. Han har laget mange opplegg for Norsk Kristelig Studieråd og nylig tatt oppdraget fra biskopen om å utarbeide et opplegg kalt «Trosopplæring for

voksne». Bjørn vil sikkert kunne inspirere oss til videre arbeid med Bibelen. ●

Hilsen initiativtakerne til bibelgrupper i Skjold: Torunn, Marion og Tove.

Hyggeleg tur til Os

Torsdag 9. juni drog formiddagstreffet ut på sin årvisse tur som markerer avslutning på vårterminen.

Tekst: Olav Digernes

På besøk i Lyseklosterruinane:
Frå venstre: Ingebjørg Hougsnæs og Olaug Myklebust.

I år gjekk turen til Os, ikkje så langt borte, men likevel ei innhaldsrik og triveleg utflykt. Ein flott turbuss frå Os-buss henta oss kl. 1100 og sette kursen sørover gjennom Rådal, forbi Stend og Fanabygda, over Fanafjellet, ned til Lysefjorden og straks var me ved Lysekloster. Der tok me ein pause for å sjå nærmare på klosterruinane. Det vekte interesse hos oss å sjå korleis dei ulike delar og rom var fordelte etter rang mellom novisar, munkar og abbed og presteskap, noko som var særleg tydeleg i kapellet.

Så gjekk turen vidare mot Ulven og om Moberg ned til Osøyro. Der hadde me avtale om lunsj på Oseana. Dette er

eit flott og allsidig kulturbygg som osingane er stolte av, og med god grunn. Lunsjen vår vart servert i restauranten på bakkeplanet like i strandkanten mot Mobergsvika badestrand. Lunsjen var av beste sort, svinenakke med mandelpoteter og grønnsaker etterfølgt av kaffi og kake. Gjett om det smakte! I det strålende sommarveret kunne me nyta utsynet over Bjørnafjorden mot Tysnes med snøkledd kvinnheradsfjell i bakgrunnen.

Men me kunne ikkje bli verande på Oseana for lenge. Turen vidare gjekk til Solbakkestova der kunstnaren Arne Mæland held til. Like ved parkeringsplassen var det fin hage, ja, ein park

med fleire av Mæland sine skulpturar. Men me samla oss oppi stova der Bente Bratlund tok imot oss. Ho fortalde og las eigne dikt, og mange nytta høvet til å kjøpa diktbooks av henne. Sonen, Vidar Mæland, fortalde om kunsten sin og produksjonsprosessen med å laga ymse skulpturelle figurar. Då kaffikoppen var tom og klokka viste langt på ettermiddagen, var det på tide å takka for seg og ta plass i bussen.

Så bar det på heimveg, og like før kl. 1700 kunne me takka for turen og laget, og ynskja kvarandre god sommar. Og som alltid: Alle var einige om at det var ein fin tur. Og tenk så mykje me fekk for så lite – kr. 450,- Slå den! ●

Høstens formiddagstreff i Skjold kirke

Vi møtes annenhver torsdag (i ulike uker) kl. 12 - 14. Pris kr. 50. På treffene har vi ulike temaer, andakt, allsang og smørelunsj.

- 15. september: «Fargeglede». Besøk av Tove Hille, som lager kort og bilder.
- 29. september: «Hulder –

song, spel og segner». Ved folkemusiker Tuva Bolstad, Bergens kulturelle spaserstokk.

- 13. oktober: Fredrik Elholm synger og spiller.
- 27. oktober: «Nord – Norge» i ord og toner. Skjold kirkekor. Grete Jacobsen. Utlodning.
- 10. november «Marie Hvoslef Sæverud og Silju-

støl» Ved Alma Sørbo Sæverud.

- 24. november: «Trygg hjemme – brannsikkerhet for eldre». Besøk av Bergen brannvesen.
- 8. desember: Adventsmøte med avslutning i kirkerommet.
- 29. desember: Julefest kl. 12 -15. Egen påmelding. ●

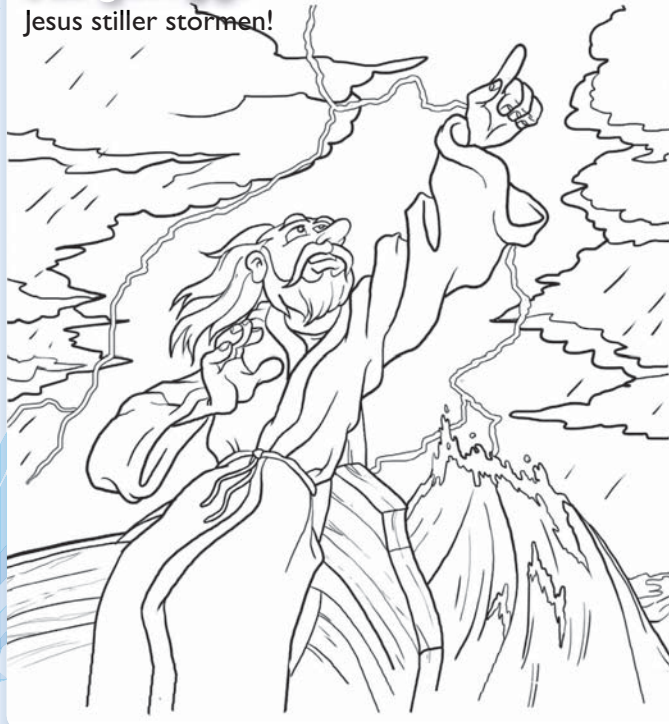
FOTO:
rgbstock.com

BARNAS SIDE

Fargelegg!

Jesus stiller stormen!

Finn ni dyr!

Navnet på ni dyr er gjemt inni rutenettet. Dyrenavnene står bortover og nedover. Finner du alle ni?

R	N	I	G	J	H	L	A	B	W
R	A	R	D	E	U	G	L	E	I
E	F	E	R	N	N	Y	Å	E	N
K	R	O	K	O	D	I	L	L	E
O	I	T	A	P	O	D	N	E	S
R	R	E	T	P	E	L	A	F	U
N	K	R	T	I	G	E	R	A	R
A	N	D	R	O	T	I	U	N	Y
S	L	A	B	A	D	T	E	T	Z

Finn 5 feil

Tegninger: Trevor Keen

Jesus lærte folket om Gud. Så dro han og disiplene over sjøen. Underveis ble det storm!

De to bildene er nesten like. Finner du de fem små feilene på bildet til høyre?

Abonnér på barnebladet

BARNAS

16 blader + 1 CD
= kun 399,-

(privatabonnement
hjem i posten)

Gruppeabonnement kun 239,- per barn

Bestill på sondagsskolen.no eller 22 08 71 00

Gamlekirken forteller

NY KIRKE I 1878: Slik så nye Birkeland kirke ut på begynnelsen av 1900-tallet, 20-30 år etter at den ble bygget.

Foto: C. Christensen
Thomhav/Riksantikvaren

Jeg husker godt den første våren jeg sto så ny og fin blant nyutsprungne bjørk oppe på Birkeland! Senere fikk stedet mitt navnet Kirkebirkeland, nettopp på grunn av at jeg sto der!

TEKST: Ingunn Myklebust,
kateket i Birkeland menighet

«**H**vordan kan du huske, sier du kanskje, «du som er revet ned og død forlengst? Da må jeg smile littegrann. Men ikke ta det fornærmelig opp! For du har selvfølgelig helt rett i at jeg ikke står der lenger. Men jeg må likevel si at jeg lever i beste velgående! Jeg kommer tilbake med nærmere forklaring; først har jeg bare lyst å fortelle deg litt om livet mitt på Kirkebirkeland, det var jo tross alt der jeg sto i mange hundre år.

Et gammelt hus

Jeg er ikke så god på årstall og sånt, men jeg tror jeg ble bygget for aller første gang en eller annen gang mellom år 1150 og 1300. Så du skjønner, jeg er gammel! Vet du forresten at på den tiden var Bergen (eller Bjørgvin, som de sa) hovedstad i Norge? Jeg ble bygget den gangen Norge var et katolsk land, men det tenkte vi ikke så mye på - vi visste ikke da at det gikk an å være kristen på flere måter.

Men Olav den hellige kjente alle til da jeg så dagens lys, han kongen som hjalp til at hele Norge etterhvert fikk høre om

Jesus, vet du (eller Kvitekrist, som noen vikinger kalte Jesus). Etter Olav den hellige kom det flere kristne konger, og selv om landet vårt ble eid litt av både Danmark og Sverige i perioder, var heldigvis alle kongene opptatt av at vi skulle ha kirker og være kristne.

Kongen falt

Går du inn i en gammel kirke og ser en trefigur med krone på hodet og en øks i hånden, er det mest sannsynlig en skulptur av Olav den hellige. Hvorfor han holder en øks? Jo, det er nok for at folk skal skjønne det er ham, øksen ble kjennemerke hans; han døde nemlig i kamp og «falt for sverdet», som det heter (eller øksen), under slaget på Stiklestad 29. juli 1030.

Men det var ikke det utrolige. Det utrolige var at etter hans død begynte nesten hele Norge å tro på Gud! Det gikk mange sagn om at kong Olav var hellig, og det ble bygget en kjempekirke over der vi tror han ligger gravlagt: Nidarosdomen i Trondheim. Dette er Norges eneste «katedral», som betyr stor kirke.

Selv kunne jeg ikke akkurat kalle meg en katedral. Det hadde sikkert vært plass til 15-20 sånne som meg inni Nidarosdomen. Men jeg var glad og fornøyd likevel. For selv i lille meg kunne presten si akkurat de samme ordene og gjøre de samme tingene som prestene i Nidaros gjorde!

Prestene, ja. De var jeg spesielt gode venner med. De tenkte mange kloke tanker og sendte mange fine bønner opp til Gud inne fra kirkerommet og alteret mitt. De behandlet meg så fint, og klappet og strøk på utskjæringer og trearbeid når de hadde sitt arbeid i kirken. Jeg så også at de ofte kunne trøste dem som kom til kirken for å få hjelp i tunge stunder.

Mange soknebarn

Husker spesielt presten Erling. Eller Sira Erling, som han ble kalt (på gammelt norsk sa de «sira» istedenfor prest. Sira betyr prest, overhode, eller en som liksom er litt over de andre - i slekt med det engelske Sir. Sira Erling var jammen en hardtarbeidende prest! Han måtte ha kontroll på alle sokne-

KIRKEHISTORIE FOR BARN:

Teksten vi her presenterer er skrevet av kateket i Birkeland, Ingunn Myklebust, og tidligere trykket i et hefte hun laget til ni-åringenes trosopplæringstiltak, «Kirkeskatten».

Foto: Privat

Dette er første del i en ny serie, der vi, en etter en, presenterer prostiets mange flotte kirker. Først ut er den vakre Birkeland kirke, som like gjerne tar kirkebladet fra munnen og forteller selv.

barna sine helt fra Fyllingsdalen og Årstad i nord til Søfteland i sør, og fra Grimstad i vest til Arna i øst (soknebarn er alle mennesker som bor innenfor et sånt kirkeområde, eller sokn, som det heter).

Sira Erling var flink til mye, og han er den første Birkelands-presten det er skrevet noe om. Vi kan lese i gamle, historiske skrifter at han blant annet måtte tale bøndernes sak da det ble en krangel om hvem som hadde rett til laksen i Oselven; Samdals-bøndene (som bodde ved elven og hørte til Birkeland) eller munkene på Lyse kloster, som hadde bygget en sperring midt i elven for å fange den verdifulle fisken. Dette skjedde i 1329, husker jeg.

Sira Erling var en pliktoppfylgende prest. Skulle han på reise, måtte han først døpe alle udøpte barn og gi «den siste olje» til alle syke (presten strøk litt olje på pannen eller hodet deres mens han ba) i tilfelle noen av dem døde før han kom hjem igjen. Jeg vet ikke helt hvorfor de ikke slappet mer av og stolte på at Gud er der med oss når vi ber uansett, enten vi har rukket å bli døpt eller få den siste olje, men de følte seg nok mye tryggere når disse tingene var ordnet.

En vond tid

Sånn var det den gangen. Og selv om de laget mange regler som de var livredde for å bryte, var det mye god og fin gudstro blant folk. Hvis ikke alle disse fine og gode kristne menneskene hadde levd og fortalt om troen sin videre til sine barn og disse videre til sine, så ville det kanskje ikke ha vært kristne igjen her.

Men Sira Erling levde sannelig i en vanskelig tid. Bare 20 år etter laksekrangelen, var Svartedauden over oss. Huff, for en forferdelig pest! Det var sannelig ingen spøk å være prest og gå på sykebesøk den gangen. Folk skjønte nok også litt for sent hvor utrolig smittsom denne sykdommen eller pesten var, og at det var kjempeviktig å beskytte seg mot den - særlig ved å vaske

hendene og holde noe foran munnen.

Etterhvert lå mange gårder øde, og de som overlevde hadde et forferdelig slit med å skaffe mat og klær og det som var nødvendig. Jeg husker at spesielt mange søkte til kirken da. De ba så inderlige bønner at jeg kunne kjenne smerten deres langt inn i tømmerstokkene mine.

«Den lille istiden»

Etter pesten fulgte vanskelige år. Ikke nok med at folk ble syke, de frøs også forferdelig på den tiden, husker jeg. Vintrene var i mange år så kalde at det gjerne omtales som «den lille istid». Etterhvert ble det altfor få folk rundt meg, og det var heller ikke lett å skaffe prester, mange strøk med under de harde tidene. Nei, disse vanskelige årene ligger liksom i et mørke for meg - jeg har sikkert fortrenget dem, som de voksne sier - prøvd å glemme dem.

Men jeg ble ihvertfall bedre kjent med min gode nabo Fana-kirken etter denne tiden. Siden det var få menn-esker og prester, ble våre to sokn slått sammen, og jeg syntes bare det var greit at storebror Fana tok de viktigste avgjørelsene og bestemte litt over meg. Fana var alltid opptatt av at jeg hadde det bra, og vi delte også på prestene.

I denne tiden, sånn fra midten av 1500-tallet, kom reformasjonen. Da ble prestene mye flinkere til å holde prekenen på et språk folk kunne forstå, og vi sluttet å tilbe helgener og jomfru Maria.

Ny tømmerkirke

Jeg syntes det var flott at prestene la mer vekt på at det er Jesus som er viktigst, og at når vi tror på ham, så behøver vi ikke gjøre en masse vanskelige eller flotte ting for at Gud skal godta oss. Vi får være Guds barn «av nåde» (som egentlig betyr: helt gratis, uten å fortjene det). Åpner vi hjertet vårt for Jesus, kan ingenting skille oss fra Gud og hans kjærlighet. Er ikke det fint?

I 1660 var jeg blitt så gammel og slitt i bjelkene og trevirket mitt at de bygget

meg opp igjen som en tømmerkirke. Og vet du hva de spesielt måtte forandre på når de bygget denne gangen? På grunn av prestens lange preken, fikk de bygget mange nye kirkebenker, sånn at folk kunne få sitte godt mens de hørte! Det var nemlig ikke uvanlig at folk stod i kirken før. Bare presten satt - på sin «prekestol». Nesten akkurat motsatt av i dag, der folk for det meste sitter og presten for det meste står.

Tømmeret de bygget meg av, var hugget fra trær jeg kjente, og som sto der oppe på Kirkebirkeland. Hovedhuset mitt, det de kaller kirkeskipet, var litt over 11 meter langt, og jeg var vel åtte meter bred. I hver ende hadde jeg et påbygg; et i vest der folk kom inn, og et i øst der alteret og alterringen sto. Tilsammen hadde jeg en lengde på omtrent 25 meter.

Klasseskille i benkeradene

Utvendig smurte de meg inn med tjære så jeg ikke skulle bli ødelagt av vær og vind. Innvendig ble jeg malt fin og rød på benkene og nederst på veggene, og lyseblå øverst mot taket - kanskje for at det skulle se ut som himmelen en solskinnsdag? Flink snekkere laget utskjæringer på benkene og på prekestolen, og jeg hadde et fint bilde, eller alterskap, helt foran i den fremste delen av kirken, i det påbygget som vi kaller koret. Alterskapet sto fremme på alteret. Det kunne åpnes og lukkes. Når det sto åpent, kunne alle se et trekors med Jesus på. Under stod to av vennene hans. Jeg var veldig stolt av dette skapet, og heldigvis har noen tatt vare på det selv om det er veldig slitt og ikke kan brukes lenger, det står nå på Historisk museum i Bergen.

De forskjellige gårdene hadde hver sin kirkebank. Her satt alle gårdsfolkene, unntatt tjenerne. De måtte finne seg en plass nederst i kirken, eller oppe på galleriet - «lemmen», som det også ble kalt. Var ikke det en merkelig forskjellsbehandling? Men sånn var det den gangen - de rikeste og gjeveste satt

GAMMEL KIRKEKLOKKE: Kirken har tre klokker fra henholdsvis 1637, 1665 og 1937. Her undersøkes de av «Tårnagenter 2012».

fremst, og så satt de bakover alt etter hvor viktige, rike og betydningsfulle de var i samfunnet.

De gamle kirkeveiene

Men jeg husker nå at mange av de unge syntes det var helt greit å sitte oppe på galleriet, selv om det var trangt. Der kunne de se litt hemmelighetsfullt på hverandre uten at noen merket det, og ikke så sjelden hendte det at to ble forelsket. Jeg syntes det var spesielt kjekt å være kirke hvis de etter en tid kom tilbake til meg for å gifte seg!

Men du verden så langt mange måtte gå for å komme opp til meg. Fra fjellgårdene i øst kom en kirkevei, og fra Dyngeland-Langedalen en annen. En tredje kirkevei fulgte den gamle vandrings- og skyssveien over Birkelund, Sandalen og Ulsmåg, mens kirkeveien for fyllingsdølene gikk fra Skjoldabukten over Slåtthaug og Lilletveit frem til kirken. Mellom meg og storebror Fana gikk det også en kirkevei over Smørås-fjellet.

Fyllingsdølene hadde den lengste og mest strevsomme kirkeveien. De gikk på kirkesti over Bønes og ned til Kyrkjetangen ved Nordåsvannet (ja, du skjønner nok at det er jeg som er skyld i det navnet også), deretter rodde de i båter over vannet helt inn til Skjoldabukten eller Skjoldhammaren, som det neset der heter. Så var det å gå videre forbi Skjold, opp til Slåtthaug og helt øverst opp til meg.

Dåp og konfirmasjon

Mens de gikk på kirkevei, fikk de god tid til å tenke på Gud og forberede seg til å møte ham i gudstjenesten. Mange sang også salmer mens de ruslet oppover. Noen ba stille inni seg om at Gud måtte tilgi dem det de hadde gjort galt. For alle ville være så klar de kunne for å motta «den hellige nattverd», kjeksene og den lille slurken vin som skal minne oss på at Jesus døde for oss og har betalt for all vår skyld.

Jeg er så takknemlig for alle mine

FISKERETTIGHETER: Presten i Birkeland talte bøndernes sak overfor Lyse kloster i en konflikt om fiskerettigheter. Nå står bare ruinene tilbake av klosteret. Det er spennende å tenke på hvordan det kan ha sett ut her for flere hundre år siden. Foto: Creative Commons

soknebarn som glad og trett satte seg ned i kirkebenkene. Føttene verket på små og store, men jeg merket så godt at de virkelig var glad i meg. Og sine fineste klær hadde de på.

Mine beste stunder hadde jeg når det kom små babyer for å bli døpt. De var inntullet i mange lag med tepper på vinterstid, da kunne jeg ofte bare se babyens nesetipp før de kom frem og fikk vann på hodet sitt. Noen av dem var bare få dager gamle. Siden fulgte jeg dem med kjærlig blick til de ble prestens «lesebarn» og skulle lære seg Fadervår, Trosbekjennelsen og Luthers lille katekisme for å bli konfirmert. Da heiet jeg spesielt på dem som måtte stå nedest på kirkegulvet, der måtte nemlig de stå som ikke hadde klart å lære seg alt eller var fattige.

Guds kirke på jord

Mine tristeste stunder var de gangene det sto en kiste på kirkegulvet. Jeg gråt

med dem som sørget, og prøvde alt jeg kunne å varme og trøste dem med mine levende lys og alterskapet med Jesuskorset. Presten hadde ingen lett oppgave sånne dager. Men jeg så, mer enn en gang, at det hjalp å få høre gode ord fra Bibelen, og synge sanger om håp og himmel.

Jeg kunne fortalt deg så mye mer om alt jeg så og opplevde oppe på Kirkebirkeland! Men nå lurar du kanskje på om jeg snart skal forklare hvorfor jeg ikke er lei og trist fordi jeg ikke står der lenger? Jo, nå skal du høre: Kirken er ikke bare tømmer- eller steinvegger som er satt sammen til et fint bygg. Nei, kirken er først og fremst menneskene som fyller den - de som tror på Gud!

Alle som tror på Jesus og Gud blir ofte kalt for «Guds kirke på jord», og denne kirken kan heldigvis leve uten å være avhengig av et hus. Kirken feirer faktisk bursdag også - hver vår når det er pinse feirer vi at Jesus sine venner

KIRKEN PÅ KIRKEBIRKELAND: I 1660 ble kirken gjenoppbygget som en tømmerkirke. Illustrasjon: Aud Sørheim Myklebust

HISTORISK INTERIØR: 1. 1708: Denne lysarmen ble gitt til gamlekirken i 1708 og henger nå i nye Birkeland kirke. 2. 1669: Slike benker kunne brukes som brudebenker, men også som benk for gjestende storfolk. 3. 1735: Giveren, Sissel Larsdatter, må ha vært veldig raus, for messinglysekronen er både flott og verdifull. Nå brenner ikke lenger levende lys i kronen, men vi kan fremdeles beundre den fremst mot koret. 4. 1600-tallet: Dette dåpsfatet ble gitt som gave til gamle Birkeland kirke, og henger nå i den nye kirken.

(disiplene) fikk mange til å tro på Gud en gang for snart 2000 år siden.

Ny kirke, gammelt navn

Egentlig er det feil å si at disiplene klarte dette alene, det var Gud selv som hjalp dem ved sin hellige Ånd. Plutselig var det mange tusen som lovpriste Gud og ble til «Guds kirke på jord». Denne kirken har vokst og vokst, og nå er det nesten ingen steder i verden de ikke har hørt om Jesus som åpnet veien til Gud,

og som fortsatt lever og elsker sin kirke på jord. Han er så glad i kirken sin at han til og med kaller oss for sin «brud», er ikke det flott?

I tillegg til at jeg lever videre fordi folk på Kirkebirkeland og rundt omkring i Birkeland sokn tror på Gud, så vet du kanskje at jeg også fikk meg et helt nytt og ordentlig kirkehus å bo i fra 1878? Du har vel sett den hvite, flotte murkirken som står nede på Nesttun? Hvis ikke, så må du bare komme og besøke meg! Der kan du også finne de gamle

kirkeskattene som har fulgt med helt fra tømmerkirken til slutt ble revet fordi jeg var blitt altfor gammel og skrøpelig i veggene mine.

Nå står jeg staut, hvit og rak, selv om jeg er nesten dobbelt så gammel som det er vanlig for mennesker å bli. Og jeg bare vet at soknebarna var glad i gamlekirken sin, for da den nye ble bygget nede på Nesttun, ville de ikke kalle meg verken Nesttun eller Midtun kirke, slik mange syntes var naturlig; nei, Birkeland kirke skulle jeg fortsatt hete! ●

KIRKENS ALTERTAVLE: Anders Askevold står bak oljemaleriet bak alteret, som fremstiller Jesus svevende. Bildet ble malt i 1879, og er en kopi av et tilsvarende i Kaupanger stavkirke, malt i 1865. Foto: Creative Commons

Menighetsbladene i Fana prosti søker

Annonse selger

Bladet du nå leser er et resultat av samarbeidet mellom syv menigheter i Fana prosti; Birkeland, Bønes, Fana, Skjold, Slettebakken, Storetveit og Søreide.

Bladet er todelt. Åtte sider er rent lokalstoff for hver enkelt menighet, de resterende sidene utgjør «fellesdelen» og er like for alle. Bladene kommer ut fem ganger i året og totalopplaget for hvert nummer er ca 35 000 eksemplarer.

Det er store utgifter forbundet med å gi ut menighetsbladene, og annonseinntekter er viktig for å sikre drift av bladene.

Vi søker derfor en dyktig annonseselger som vil arbeide med salg av annonser til fellesdelen på provisjonsbasis.

Kontakt Tove Elin Nygaard, to-eli-n@online.no hvis dette er noe for deg!

– VI KALLER HVERANDRE for brødre

INKLUDERENDE:
Ordenens mål er å samle menn for å arbeide i det godes tjeneste. F.v: Kåre Bergesen, Thor Sommerseth, Endre Grutle, Karsten Epland, Bjørn M. Østevold, Jan Erik Køhne, Kristen Øgaard og Sven Ove Egeland.

– Tanken er at vi skal være et inkluderende fellesskap for verdibasert utvikling; en slags livsskole, sier Karsten Epland, som inviterte menighetsbladet med på mester-rådsmøte i Tempel Ridder Ordenen.

TEKST OG FOTO: Magne Fonn Hafskor

Jeg kjører feil noen ganger før jeg finner frem til Odd Fellows forsamlingshus i Krabbedalen, der Tempel Ridder Ordenen leier lokaler. Når jeg endelig svinger inn på plassen, står den alltid like blide Karsten Epland og venter på meg. Den pensjonerte veingeniøren er mester for Riddertempelet Olav Kyrre i Bergen, og holder månedlige møter med resten av styret.

– Vi er bygget opp etter et gradssystem, med møter hver torsdag i de ulike gradene, forklarer han.

– Det høres litt militært ut?

– Ja, på en måte, men det fungerer mer som en skole, der vi har fokus på personlig og verdibasert utvikling i et inkluderende fellesskap. Vi jobber med symboler og ritualer som gir rom for refleksjon, ettertanke og vekst for den enkelte broder.

– Vi kaller hverandre for brødre, men sett utenfra er det kanskje lettere å forstå uttrykket kameratskap eller vennskap, sier Bjørn M. Østevold fra Sandviken. Han er pensjonert kjemiingeniør, og sitter i styret sammen med Epland. Det gjør også Kristen Øgaard fra Unneland, nylig pensjonert etter 35 år som organist i Korskirken, og Thor Sommerseth fra Fyllingsdalen, som har vært

sogneprest i Landås og nå er seniorprest i Fana prosti. Latteren sitter løst rundt bordet, og det føles litt som å treffe fire brødre, om ikke annet, så i ånden.

80 år i Bergen

For brødre er sjelden enige om alt, og slik er det heller ikke her. Det viktigste er de verdiene som de legger til grunn. «Tempel Ridder Ordenen vil i sin krets samle menn med etiske og sosiale interesser til et broderskap grunnlagt på sannhet, kjærlighet, renhet og troskap» står det i verdigrunnlaget deres.

Ordenen har sitt utspring i den amerikanske totalavholdsbevegelsen, og ble offisielt stiftet i 1845 – først under navnet Marshall Temperance Fraternity, senere som Templars of Honor and Temperance. Den norske avleggeren ble grunnlagt 10. desember 1922, og etablerte seg i Bergen i 1936. Stiftelsesmøtet ble holdt i Centralkirken.

– Jeg er selv metodist og medlem av den menigheten, forteller Østevold.

– Presten vår den gangen, Alf Wathne, hadde sterke meninger, og var svært engasjert i dette arbeidet.

Har egen kvinneorden

– Samtidig er det viktig å understreke at dette ikke erstatter menighetsarbeid, legger Sommerseth til.

– Målsettingen vår er breiere enn det.

Vi har mange medlemmer som ikke er aktive kirkefolk, men som ønsker å være her fordi de har tro på verdigrunnlaget vårt. Mye av det vi holder på med handler om allmenne etiske ting; om omsorgen som ligger i det å utvikle hverandre, og i en form for likestillings-tenkning. Alle står på samme linje, enten de er rike eller fattige.

– Men dere er like fullt et broderskap. Hvorfor har dere ikke plass til kvinner?

– Vi har en kvinneorden; Tempelbyggerne, som er bygget opp på samme verdigrunnlag, opplyser Epland.

– Vi har et visst samarbeid med dem, et samarbeid som det er ønske om å forsterke og videreutvikle.

Inkluderende fellesskap

Ordenen er basert på en fullstendig rusfri livsstil. Dersom det er én regel ordensbrødrene klarer å etterleve, så er det den.

– Det høres ut som om vi har rus som tema, men slik er det ikke. Vi snakker aldri om rus, sier Sommerseth.

– Hva med samfunnsvirksomhet? Er dere engasjert i veldedig arbeid?

– Nei, men vi regner med at brødre gjør det i andre sammenhenger.

– Det ligger litt i visjonen vår om å skape et inkluderende fellesskap, sier Østevold.

Fakta: Tempel Ridder Ordenen

- Ordenen ble grunnlagt i Norge i 1922. Stortemplet for Norge og Island ble innstiftet i 1947.

- Det er 42 templer og utposter i Norge, med til sammen rundt 1200 medlemmer.

- Målet er å arbeide i det godes tjeneste ved at menn med etiske og sosiale interesser samles til et broderskap grunnlagt på sannhet,

kjærlighet, renhet og troskap.

- Arbeider på kristen grunn i et rusfritt miljø. Det legges ingen bånd på medlemmenes politiske eller religiøse oppfatning, men det forutsettes interesse for ideelt arbeid og et ønske om å

arbeide for et høyere etisk mål.

- Ordenens lov og medlemsmatrikkel er offentlige, men deler av det indre arbeidet hemmeligholdes.
- Mer informasjon: tempelridderordenen.no

– Tanken er at vi, gjennom ordenenes oppbygning og virke, skal utvikle oss til gode medborgere, og slik gi noe tilbake. Men det har vært gitt midler til gode formål når økonomien har vært bra.

Et mykere mannsideal

Begrepet «tempel» brukes som en metafor for mennesket, slik det står i Paulus' første brev til korinterne: «Vet dere ikke at kroppen deres er et tempel for Den hellige ånd som bor i dere, og som er fra Gud?» (1. Kor. 6,19).

– Ordenen oppstod i en veldig vulgær mannskultur i den amerikanske Midtvesten, med mye alkoholbruk. De som stiftet dette hadde et mykere mannsideal, mer fylt av det gode. Det synes jeg er godt, sier Sommerseth.

– Er dere i slekt med IOGT og godtemplar-bevegelsen?

– Vi har noen fellestrekk med dem på den måten at begge er avholdsorganisasjoner, og at vi deler noen av verdiene i bunnen. Jeg synes ellers at «good templars» er et veldig godt uttrykk, sier Øgaard.

Gradvis utvikling

– Dere er blitt kritisert for hemmeligholdet. Hvorfor kan dere ikke la alt ligge åpent?

– Dette ligger i arbeidsmetoden vår. Det som er hemmelig og skjult er deler av en pedagogisk metode der vi kan utvikle oss gradvis ved å ta inn i oss ulike biter i et gjennomtenkt system, forklarer Sommerseth.

– Det er så enkelt som at dersom du har oppnådd tredje grad, så er du kjent med innholdet i de tre første gradene. For oss ordensbrødre er det slik at vi er kjent med innholdet opp til den graden vi er i, utdyper Epland.

– Likevel kan vi sitte her som brødre i et styre, med ulike grader, sier Østevold.

– Så når andre sier at det er et lukket system, så er det slik for oss også.

” Brødre er sjelden enige om alt, og slik er det heller ikke her. Det viktigste er de verdiene som de legger til grunn.

Thor Sommerseth

En god ballast i livet

Av de fire ordensbrødrene er det Karsten Epland som har lengst fartstid. Han kom med for 30 år siden, etter at en kollega inviterte ham.

– Jeg har ikke angret; jeg føler at dette er noe som har gitt meg mye, sier han.

Bjørn Østevold, som kan notere seg for 27 år, husker godt hvordan han kom med.

– På et kurs jeg var på kommenterte en av deltakerne at jeg hadde passet bra som frimurer. «Det kan du bare glemme» svarte jeg.

Noen år senere fikk han den samme kommentaren i en annen sammenheng. Da kom han i tanker om dette

kunne være noe som var verdt å prøve.

– Jeg så at flere andre i menigheten hadde ringen, så jeg spurte litt rundt. Det jeg fikk høre, virket spennende, så jeg ble med. Det har siden vært en god ballast å ha med i livet.

Thor Sommerseth var enda mer skeptisk, og svarte nei til alle som spurte inntil for rundt syv år siden. Siden har han ikke sett seg tilbake:

– For meg har dette vært noe av det fineste jeg har kommet inn i. Det har vært en enorm støtte å ha så solide brødre i ryggen. Jeg skulle unnet mange flere å ha det.

Bygger nettverk

Kristen Øgaard, derimot, kom inn i ordenen nesten på tilforlatelig vis, etter at han ble spurt av en han kjente godt.

– Da var det gjort, forteller han.

– Det er rundt 20 år siden, og skjedde på en tid da jeg hadde bruk for et nettverk. Jeg har satt stor pris på tiden her.

– Jeg tror mange menn mangler et nettverk. Dette er en unik måte å være sammen med andre menn på, mener Epland.

Ordenen har i senere tid tatt høyde for at mange er nysgjerrig på dette fellesskapet, uten at de er helt sikre på om det er noe for dem.

– Vi har nå en såkalt «utpost» der menn som vil kjenne litt på det hva dette dreier seg om, kan være med litt og vurdere om dette er noe de vil gå for, sier Østevold.

– Dersom de ønsker det, blir de så tatt opp i Ordenen. ●

TV-aksjonen 2016:

Flukten fra bombene

Røde Kors er mange steder den eneste hjelpeorganisasjonen som slipper til med humanitær hjelp. Her er historiene til noen av de som har blitt hjulpet av årets TV-aksjonmottager.

TEKST: Røde Kors. **TILRETTELEGGING:** Magne Fonn Hafskor. **FOTO:** Røde Kors

Krig og vold skaper enorme lidelser. Mennesker blir drept, og ringvirkningene for lokalbefolkningen er katastrofale. Gjennom årets TV-aksjon skal mer enn to millioner mennesker få livsviktig hjelp. Røde kors har møtt noen av de som har mottatt hjelp fra organisasjonen.

Lengter hjem

Mange syrere har flyktet til Libanon. Dette er et land på størrelse med Rogaland fylke, men huser i dag 1,5 millioner flyktninger. Over 25 prosent av befolkningen er dermed flyktninger.

I en av flyktningleirene treffer vi Bara'a (10). Det er fire år siden hun og familien flyktet fra borgerkrigen. Bara'a savner hjemlandet intenst.

– Det er veldig annerledes her. I Syria hadde vi et stort hus. Jeg hadde et eget rom, en egen seng og et skap fullt av klær. Her sover vi seks stykker i samme rom. Jeg savner tingene mine, jeg kunne ikke ta med meg noe.

Skolen er lyspunktet. Og selv om Bara'a bare er ti år gammel, vet hun akkurat hva hun ønsker: Å reise tilbake til hjemlandet for å bli lærer og lege. Det må bare bli fred først.

Bor i et skur

Navnet hennes er arabisk og betyr uskyld, men hun har allerede opplevd mer enn de fleste. Bara'a viser frem det lille finérskuret hun nå må kalle hjem. Det er sparsommelig innredet med madrasser i stabler og en gammel TV.

Utenfor sitter moren til Bara'a, Amar. Hun lager Bara'as favorittmat, gryteretten *molokhiyeh*. Familien må klare seg på veldig mye mindre nå enn

ELSKER Å LÆRE: – Det viktigste i livet mitt er skolen, sier Bara'a, som hadde vært tre år i flyktningleiren før hun fikk et undervisningsopplegg å gå til.

VANN: – Når det kommer rent vann i nærheten kan jeg hvile meg litt, sier Chama Abdallah, som fortsatt er sliten etter den lange flukten. Røde Kors og andre organisasjoner jobber på spreng for å bedre tilgangen på rent vann i leiren. Foto: Olav Saltbones

før, og er helt avhengige av esken med mat de får fra Røde Kors hver måned.

– Hadde dette vært i Syria, hadde jeg tilsatt et halvt kilo kjøtt i maten. Nå må vi klare oss med buljong. Ting har virkelig forandret seg, forteller Amar.

Må fly inn alt

Et annet konfliktområde er Sudan:

– Vi løp bort fra bombene og kulene. Barna var redde, og gråt hele tiden, men vi måtte bare fortsette, forteller syvbarnsmoren Chama Abdallah (35). Chama og familien forlot alt da de flyktet fra bombene. De krysset grensen fra Sudan og søkte tilflukt i Sør-Sudan. Etter 16 døgn på flukt, kom

AKSJONSLÅT:
Aurora skal frem-
føre «Runaway» i
NRKs studio under
aksjonsdagen
23. oktober.
Foto: Øyvind Toft

Aurora bidrar med årets aksjonslåt

Røde Kors-innsatsen for ofre i krig og konflikt er en sak verdensstjernen fra Os gjerne støtter.

– «Runaway» er en sang som handler om en utrygg verden som får deg til å lengte hjem igjen hver gang du prøver å utforske den. Det er så mange som har utrygghet over alt, sier Aurora til NRK.

– Å ikke hjelpe til så godt vi kan er jo som å ikke hjelpe våre egne brødre og søstre. Det er en livsviktig jobb som blir gjort. I år er det Røde Kors

det er fokus på, de støtter jeg fra før.

Redaksjonssjef for TV-aksjonen, Randi Helland, er veldig glad for at Aurora er med på laget.

– Hun er en artist som skaper stort engasjement og låta passer til årets tema. Aurora er en veldig god ambassadør for TV-aksjonen, sier Helland. ●

HÅP: Wendy håper hun kan gi sitt barn en bedre barndom enn hun selv opplevde.

vokste opp med en mor som var rusmisbruker. Hun ble ofte overlatt til seg selv, og ble medlem av en kriminell gjeng for å skaffe penger til å overleve. Da hun var 12, dopet hun seg daglig.

– Jeg var langt nede da søsteren min spurte meg om jeg ville være med på en ungdomsklubb i nabolaget. Der lærte frivillige i Røde Kors oss å lage smykker og armbånd.

Gjennom Røde Kors har Wendy lært seg å lage ting som hun kan selge på gatene i Tegucigalpa. Hun går også på kurs for å lære seg å klippe hår. Med hjelp fra Røde Kors håper hun å kunne gi datteren sin en bedre barndom.

– Jeg håper jeg kan tjene nok penger til å forsørge oss, sier hun. ●

familien til flyktningleiren Yusuf Batil.

Sør-Sudan er et krevende land å drive nødhjelpsarbeid i. Konfliktene gjør sikkerhetssituasjonen vanskelig, og mangel på veier gjør at flydropp ofte er eneste mulighet for å få hjelp fram. Rasjonene familiene får består av hele korn som må kvernes til mel.

Hverdag med vold og dop
Ferden går videre til den andre siden av kloden; til Honduras' hovedstad Tegucigalpa. Her treffer vi Wendy, som

TV-aksjonen redder liv

• TV-aksjonen 2016 går til Røde Kors og øremerkes livsviktig hjelp til ofre for krig og konflikt.

• Aksjonsmidlene går til arbeid i Syria, Libanon, Sør Sudan, Afghanistan, Myanmar, Somalia, El Salvador, Guatemala og Honduras. Pengene går også til å hjelpe flyktninger som har kommet til Norge.

• Krig og vold skaper enorme lidelser. Mennesker blir drept, og ringvirkningene for lokalbefolkningen er katastrofale. De mangler vann, mat og medisiner, helsetilbudet svekkes, de må flykte fra hjemmene sine og har ingen jobb å gå til. Dette fører igjen til underernæring, helseproblemer, utrygghet og fattigdom.

• Røde Kors er ofte den eneste organisasjonen

som slipper til med humanitær hjelp, og har gjennom lokale frivillige tilgang til dem som ellers ikke får hjelp.

• Aksjonen gir mennesker i krig- og konfliktozoner medisiner, helsehjelp, rent vann og mat. Behovet er enormt, og hvert bidrag er med på å redde liv.

• Bøssebæringen skjer søndag 23. oktober kl. 16-18. Du kan melde deg som bøssebærer på www.blimed.no Etter registrering blir du kontaktet av den lokale aksjonskomiteen med informasjon om oppmøtested og hvordan aksjonsdagen organiseres i nabolaget. ●

Fyllingsdalen Døgnvakt 55 15 40 90
Asane Døgnvakt 55 25 31 00
www.abbedissen.no

Advokatfirmaet Vegard Austgulen AS

- Arv/gaver • Familierett
- Samboeravtaler/testamenter
- Ektepakter • Samlivsbrudd
- Kontrakter • Kjøp/salg

15 prosent rabatt til nye klienter fra søndre bydel, der jeg vokste opp! Jeg kan også besøke klienter hjemme om ønskelig.

Kontoradresse: Sandviksbodene 1H-Slaktehuset, 5035 Bergen
Telefon: 55 70 63 64 - 924 59 483
E-post: vegard.austgulen@advokathus1.no
www.byadvokaten.net

Stor minnelund-interesse

Nyskapningen «navnet minnelund», som for første gang ble etablert i Bergen før sommerferien, viser seg nå å være mer populær enn ventet.

TEKST OG FOTO: Tor Kristiansen

– Jeg ventet 10 i året. Nå når vi dette allerede etter noen få måneder. Jeg er overrasket over at interessen er så stor, sier Inghild Hareide Hansen, gravplasssjef i Bergen. Tre navneskilt er alt kommet opp på minnetavlen. Seks til er bestilt.

«Navnet minnelund» er et urnefelt med et felles minnesmerke. Der settes det opp et eget navneskilt for hver av de avdøde.

Først Åsane, så Fana

Det er første gang Bergen får en slik minnelund. Den er tegnet og utformet av Akasia på Åsane gravplass. Den neste navnete minnelunden planlegges på Fana kirkegård.

Navnet minnelund skiller seg fra anonyme graver ved at en har navnet til avdøde på minnesmerket. De pårørende kan også være til stede ved urnedsettelsen.

Hver urnegrav er på 50 x 50 centimeter. Det vil koste 3000 kroner å få plass der. Da betales det 1000 kroner for navneskilt og 2000 kroner for rydding og beplantning i 20 år.

Flere under planlegging

– Jeg synes selv dette er en verdig og god løsning som passer for de som ikke er avhengig av å ha en egen gravstein og blomsterbed å gå til. Ved minnesmerket kan det settes ned avskårne blomster og lys. Det ryddes hver fredag og det er ikke tillatt med andre minnegjenstander, sier gravplasssjefen.

De etterlatte får et gravminne å gå til, men slipper å ta ansvar for stellet.

Trondheim og Asker har hatt slike minnelunder lenge, og løsninger finnes i flere andre europeiske byer.

– **Hvilke følger får det at interessen er så stor?**

– Vi har som mål å få til en navnet minnelund hvert år, men håper at det er ramme i budsjettet og vilje i Fellesrådet til å åpne to per år fra og med 2017, sier Inghild Hareide Hansen. ●

Høstsemesteret på Kirkeakademiet

Høstens program ved Bjørgvin kirkeakademi løfter frem religiøs erfaring, salmesang, Luther-jubileum og tar opp situasjonen i Russland.

Bjørgvin kirkeakademi er en selvstendig bevegelse som ble stiftet i samarbeid med Bergen domkirkes menighet, Studentmenigheten og Bymisjonen i Bergen. Kirkeakademiet vil å være en bevegelse som tar kirkens kulturansvar på alvor, et forum for fordypning og meningsbrytning om tidsaktuelle problemer i kultur og samfunnsliv, så vel som om de evige spørsmål, og et fristed som fremmer dialog og kommunikasjon mellom kirken og grupper innen kultur og samfunnsliv, hvor mennesker kan møte respekt for eget ståsted. På alle møtene legges det opp til dialog og drøfting med foredragsholderne.

Høstens program:

• **Bekjennelser fra en motvillig troende:** Charlotte Rørth, skribent i den danske avisen Information, vakte oppsikt i fjor med boken «Jeg møtte Jesus». Hun forteller med dyp undring om sine plutselige møter med Jesus i en liten kirke i Spania. Hun er selv

endret og mer opptatt av livets viktige spørsmål. Dessuten har hun fått som oppdrag å fortelle at Jesus lever i vårt årtusen. Det sier hun noe om.

Lørdag 24. september kl. 17.00 i St. Jakob kirke. Inngang kr. 100,- / gratis for de under 30 år.

• **Fra Bergen til Baku – en salme-reise:** Eyvind Skeie opplevde så mye regn under oppveksten i Bergen at han ble uvanlig kreativ. Gjennom 40 år har han skrevet så mange salmer at det er blitt egen salmebok av det. To av salmene er knyttet til et opphold i Baku. Skeie er levende opptatt av vår salmeskatt. Tilbake i hjembyen deler han sin begeistring for salmenes betydning. Velkommen til salmekveld med munterhet og dybde! Møtet arrangeres i samarbeid med Bergen kirkeautunnale – Festival for kirkekunst og musikk.

Torsdag 20. oktober kl. 19.30 i Maria-kirken. Inngang kr. 50,-

• **Luther – rebell i en oppbruddstid:** Martin Luther var sentral aktør ved overgangen fra middelalderen til moderne tid. I 2107 det 500 år siden han utfordret kirke, pave og keiser og satte i gang en dyptgående reformasjonspro-

sess. Den tyske historikeren Heinz Schillings Lutherbiografi om Luther kommer nå på norsk, og forfatteren deltar på møtet sammen med blant andre biskop Halvor Nordhaug. Møtet arrangeres i samarbeid med Bjørgvin bispedømme og Vårt Land Forlag.

Lørdag 5. november kl. 13-15 i Litteraturhuset, Østre Skostredet 5-7. Inngang kr. 85,- / kr. 55,- (pensjonister)

• **Russland og kirken: Kultur, tradisjon og statsideologi:**

Russiskprofessor Ingunn Lunde løfter fram kirkens og den ortodokse tradisjonens roller i Russland. Etter årtusenskiftet har russisk statsideologi søkt religiøs legitimering, og sentrale elementer fra den ortodokse tradisjonen inngår i et vidt spekter av kulturlivet – fra den nasjonalpatriotiske litteraturen til den politiske protestkunsten.

Torsdag 17. november kl. 19 i Kafé Magdalena, Kong Oscarsgate 5. Gratis inngang.

Støttemedlemskap koster kr. 100,- per år (kr. 50,- for studenter). Kontaktperson i Bergen er Jan Otto Myrseth, 995 18 280. Les mer: www.kirkeakademiet.no ●

NYSKAPNING: Gravplassjef Inghild Hareide Hansen (til venstre) og konstituert kirkeverge Bjørg Sveinall Øgaard under åpningen av den nye minnelunden i juni.

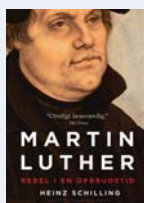
SALMEDIKTER OG FORFATTER:

Eyvind Skeie har registrert omkring 1500 sanger og salmer i TONO, i tillegg til at han har skrevet flere barneprogrammer for NRK, fagbøker, dikt bøker og fortellinger for barn og voksne. Foto: Kirken.no

MOTVILLIG JESUS-MØTE:

Etter at Charlotte Rørth skrev boken «Jeg møtte Jesus – bekendelser fra en modvillig troende» (2015), har hun nærmest blitt oversvømmet av brev og epost. Nå er hun snart klar med ny bok.

KOMMER PÅ NORSK:

Den tyske historikeren Heinz Schillings biografi om Martin Luther kommer snart på norsk. Bildet viser den danske utgaven.

KIRKE OG KULTUR I RUSSLAND:

Ingunn Lunde har blant annet forsket på russisk 1800- og 1900-talls litteratur og russisk språk og litteratur etter perestrojkaen. Foto: Universitetet i Bergen

Min sorg

Min sorg er en svart fugl
fredløst på flukt
under vinterlig øde himler.
Men stundom -
rår fuglen stiger høgt nok -
skinner vingene gyllent
i skjær av en sol
som er under horisonten.

Hans Børli

Menighetene i Fana prosti inviterer til

Sorgseminar

lørdag 15. okt 2016 kl 10.30-14.00

i Skjold kirke (peisestuen), Skjoldlia 55

Menighetene i Fana prosti inviterer etterlatte til et seminar om sorg

Det har vært holdt slike seminar tidligere med gode erfaringer. Vi vil derfor igjen gi dette tilbudet. Sorg berører oss på mange måter, og du er velkommen, enten det er kort eller lengre tid siden dødsfallet. Seminaret er åpent for alle, uavhengig av livssyn.

Program

- Hva er sorg og hva gjør den med oss?
v/sokneprest i Storetveit, Bjarte Holme
- Lunsj
- Samtale/spørsmål
- Orientering om tilbud til etterlatte
(sorggrupper, sjelesorgsamtaler)

Påmelding eller spørsmål

Diakon Kjerstin-Marie Vereide

Tlf.: 55 59 71 15

kjerstin-marie.vereide@bergen.kirken.no

Diakon Åshild Høllesli Frantzen

Tlf.: 55 30 81 17

Ashild.Frantzen@bergen.kirken.no

Diakon Linda Bårdsen

Tlf.: 55 36 22 85 / 483 02 448

linda.bardsen@bergen.kirken.no

**Velkommen - også om du ikke har
fått meldt deg på**

VI TRENGER FRIVILLIGE.

Har du tid til å bry deg og lyst til å utvikle deg?
Årlig besvarer vi omkring 200 000 henvendelser på telefon
og internett, likevel er det en av tre som ikke får svar.

Les mer og meld din interesse på
kirkens-sos.no

Å snakke med folk om livet gir mening.

Ta kontakt dersom du ønsker at
ditt barn eller din ungdom skal
ha en skolehverdag hvor kristne
verdier råder grunnen.

En skole hvor den enkelte har
betydning!

Bergen Kristne Grunnskole
Øvre Kråkenes 49
Tlf 55 98 78 20, www.bkgs.no

*Mellom hvert
menighetsblad...
følg med i*

Fanaposten

Tlf.: 55 11 80 10

Fax: 55 11 80 11

*Hver fredag:
Kunngjøring om
gudstjenester
i Fana Prosti.*

*E-post:
sylvi@fanaposten.no*

Her kan din
annonse stå!

Kontakt Frode Høyte
hoeyte@gmail.com

Solstrands

Begravelsesbyrå as

Vår erfaring - din trygghet

Avdeling Fana: Laguneparken, Lagunev. 11
Hovedkontor: Herman Foss gt. 11

Telefon 55 55 16 16 hele døgnet
post@solstrands.no • www.solstrands.no

DAHLS

begravelsesbyrå

Tlf 55 13 15 00
www.dbeg.no

Begravelsesbyråkjeden Jølstad

Bergen & Omegn

BEGRAVELSEHJELP

*- vi utfører alt det praktiske eller tilrettelegger
for pårørende som ønsker å gjøre noe selv*

Knut Helge
Polden

Espen
Polden

Tom
Wilson

Heine
Polden

Døgntelefon: 55 21 44 50 • mobil: 917 51 700
www.bergenogomegn.no

AVD. BERGEN
Teatergt. 20
5010 Bergen
Tlf: 55 21 44 50

AVD. BERGEN VEST
2.etg på Shellstasjonen
Sartor, 5353 Straume
Tlf: 55 21 44 50

Gi barnet ditt gode
verdier med på veien

Møllebakken Skole er
en kristen grunnskole med
små undervisningsgrupper,
gode faglige resultater, og
et inkluderende miljø som
elevne trives i.

Kontakt oss gjerne
for å få vite mer.

MØLLEBAKKEN SKOLE

Syvendedags Adventistsamfunnets grunnskole i Bergen

www.mollebakkenskole.no post@mollebakkenskole.no Tlf: 55 20 71 70

Fredagskafé med *Krydder*

Nye og gamle Fredagskafé-gjester ønskes velkommen på peisestuen i Skjold kirke.

Høsten er ofte en god tid for å prøve noe nytt. Alle voksne er velkommen. Det er ikke nødvendig å kjenne noen for å komme. Alle Fredagskafé-kveldene er i peisestuen og starter ca kl 19.30 med et felles kveldsmåltid.

Program for høsten

- **16/9: «Eritrea, eritreere og andre flyktninger i Norge».** Ved Hiry M. Isaksen, som har bakgrunn fra Eritrea; er lærer i samfunnskunnskap, tolk, og kursholder/ tverrkulturell lærer for IOM (International Organization for Migration).
- **21/10: «Kvinner og ledelse, med utgangspunkt i diakonissetradisjonen på Haraldsplass».** Ved Åse

Madsen. Hun har utgitt boken Forstanderinnen mellom tradisjon og fornyelse; ved Bergen Diakonissehjem i perioden 1918–1998.

25/11: «Nesttunområdet – lokalhistorie og jernbanemodell». Ved Øystein Pettersen. (Dette temaet var annonsert 22. januar i år, men måtte utsettes.)

Alle som kommer, tar med én sort pålegg til et felles matbord og kr 30 til fellesutgiftene, så serveres det godt brød, varm og kald drikke.

Det er rikelig tid til prat og god musikk i hyggelige omgivelser. Det hele avsluttes med en samling med «Ord før helgen» inne i kirkerommet. ●

Produktene er av høy kvalitet

- Dusj/toalettåpe u/parabener eller parfyme
- Multivask
- Bil- og båtvaske m/voks
- Vindusspylervæske høykonsentrat 1,5 liter
- Sprayflaske m/målestreker og god pumpe
- Håndrensemiddel løser olje og maling uten og bli tørr på hendene
- Fotkrem

Sæterveien 58
5236 Rådal

Tlf 907 82 774
karl@fotlandimport.no

For mer informasjon se
www.fotlandimport.no

HVEM HVA HVOR i Skjold menighet

Ansatte og menighetsråd

Skjold menighetskontor
Skjoldlia 55, 5236 Rådal
55 59 71 12
skjold.menighet@bergen.kirken.no

Administrasjonsleder Marita Børve

Telefon: 55 59 71 12
mb598@kirken.no
Kontordager:
Mandag, tirsdag,
onsdag og torsdag.

Kateket Elisabeth Saxe Vinkler

55 59 71 11
ev492@kirken.no

Menighetspedagog Janne Torvestad

55 59 71 17
jt953@kirken.no

Diakon Kjerstin-Marie Vereide

55 59 71 15
kv587@kirken.no

Kantor Guro Rotevatn Buder

Arb.: 55 59 71 16
Prv.: 412 05 127
gb454@kirken.no

Sokneprest Arne Brekke

Arb 55 59 71 14
Prv 55 13 76 62
ab465@kirken.no

Kapellan Marte Håberg Ottesen

55 59 71 13
mo878@kirken.no

Kirketjener Joana Vaitke

55 59 71 18
jv694@kirken.no

Menighetsrådsleder

Eiel Holten
906 02 464
eiel.holten@gmail.com

Kirkens konti

Skjold menighet:
1644. 21. 60035
(3411. 32. 01101)
VIPPS-nummer: 10649

Givertjenesten diakoni:

3418. 18. 00889

Konfirmantarbeid:

3418. 20. 00436

Aktiviteter i menigheten

Skjold kirkekor

Skjold kirke - tirsdager
kl. 12.30–14.00.
Kontakt: Grete Jacobsen
55 13 19 78 og Ingebjørg
Hougsnes, 55 10 27 47

Cantus

Skjold kirke - tirsdager
19.45–22.00.
Guro Rotevatn Buder
Arb: 55 59 71 16

Søråshøgda barnekor

Skjold kirke – torsdager
fra kl. 17.30.
Leder: Marianne Tol
404 83 460
marianne@wietol.nl
www.sbkor.no

Formiddagstreffet

Annenhver torsdag i ulike
uker - kl. 12.00–14.00.
Kontaktperson:
Kjerstin-Marie Vereide
55 59 71 15

10-kaffen

Annenhver torsdag i like uker -
kl. 10.00–12.00.
Kontaktperson: Arne Brekke
55 59 71 14

Nordås KFUM-speidergruppe:

(gutter) Onsdager – Skjold
kirke/Smøråsfjellet.
Kontaktperson: Kjetil Ullaland
kulumulig@gmail.com

Steinsvik 1 - KFUK-speidere

(jenter) Tirsdager - Skjold kirke
Kontaktperson: Karen Velure
gruppeleder.steinsvik@hotmail.no

Seniordans

Mandager kl. 10.30 - 12.00.
Kontaktperson: Brith Sjong
911 48 221

Trim

Onsdager kl. 11.00–12.30.
Kontaktperson: Astrid Teigen
450 25 103

Skjold kirkelag

Kontaktpersoner
Berit Ådland 977 51 344
og Gerd Dale
tlf. 55 13 27 29

Skjold søndagsskole

Janne Torvestad
55 59 71 17
jt953@kirken.no

Internett/ menighetsblad

Ansvarlig utgiver:
Menighetsrådet.

Redaktør, menighetsblad

Maria Børve
55 59 71 12
mb598@kirken.no

Nettpublisering:

Bjørn Selfors,
bselfors@broadpark.no

Mellom 0 og 18 år?

Se her!

Babysang: Velkommen til Babysang i kirkekjelleren tirsdager kl. 12.30 (minus høstferien). Passer for deg som har barn mellom 0-1 år. Vi har en liten sangstund, og etterpå er det mulig å sitte igjen og prate med andre mødre og fedre i nærmiljøet. Kom gjerne innom når det passer! Vi avslutter semesteret med felles lunsj 15. november.

Søndagsskolen: Vår sprell levende søndagsskole er et godt sted å være for små og store barn! Vi synger sammen, blir kjent med spennende bibelfortellinger, noen ganger lager vi noe fint og vi spiser noe godt! Barna registreres i våpenhuset fram til kl. 11, blir med på første del av gudstjenesten og går så ned i kirkekjelleren. Se eget program side 20 for datoer.

Søråshøgda barnekor har øvelser hver torsdag i 4 ulike grupper kl. 17.30 – 18.25 og 18.35 – 19.30 i Skjold kirke. For mer informasjon og plan for høsten, se www.sbkor.no

Fredagsklubb for deg som går i 3. – 7. klasse! Det blir morsomme aktiviteter, vi blir litt kjent med Bibelen, og vi spiser sammen. Høstens første Fredagsklubb blir fredag 30. september kl. 18.00 – 19.30.

Sansesamling for 2-åring: Alle 2-åring inviteres til en samling i kirken lørdag 17. september. Vi skal synge, leke, spise, høre en bibelfortelling og lage noe fint. Alle 2-åringene får en cd med seg hjem.*

4-årsklubb og utdeling av Min kirkebok: Alle 4-åring blir i høst invitert til 4-årsklubb og familiegudstjeneste. Vi samles til klubb i kirkekjelleren tre tirsdager kl. 17.30 – 18.30, med oppstart 20. sept. Det blir utdeling av Min kirkebok til 4-åringene på familiegudstjenesten søndag 2. oktober.*

Lys Våken: Går du i 6. klasse? Bli med og overnatt i kirken under Lys Våken 29. – 30. okt. Lek og moro, god mat, gudstjenesteverksted og god stemning! Vi deltar på søndagens gudstjeneste.*

Lederkurs for ungdom i alderen 15–18 år som har lyst til å lære mer om Gud, seg selv og det å være leder. Kurset gir grunnleggende ledertrening med påfølgende praksis i barne- og ungdomsarbeidet i Skjold menighet. Kurset er gratis. Ta kontakt med prest Marte på mo878@kirken.no for påmelding.

Hilsen menighetspedagog Janne Torvestad
jt953@kirken.no - 55 59 71 17

Følg gjerne med på www.skjoldmenighet.no eller «lik» Skjold kirke på Facebook.

*Invitasjon og informasjon om påmelding kommer i posten til de som er døpte i eller tilhørende til Skjold menighet. Et barn blir automatisk tilhørende Den norske kirke når minst en av foreldrene er medlem. Vi sender ut invitasjoner til alle døpte og tilhørende vi har i vårt medlemsregister. Andre er også velkomne! Ta kontakt dersom du ikke har fått invitasjon, og ønsker mer informasjon.

Lederkurs 2016 - 17

Vi starter lederkurs høsten 2016 i Skjold kirke.

Kurset er for ungdom i alderen 15–18 år som vil lære mer om Gud, seg selv og å være leder. I løpet av kurset får deltakerne grunnleggende ledertrening med påfølgende praksis i barne- og ungdomsarbeidet i Skjold menighet.

Kurset er gratis.

Kurset vil bestå av fem undervisningskvelder i Skjold kirke høsten 2016. Praksisoppgavene vil foregå etter avtale, men vil i hovedsak finne sted vinteren/våren.

Vi avslutter hver samling med å lage og spise kveldsmat sammen.

Datoer

Onsdag 14. september, 18-20

Onsdag 21. september, 18-20

Onsdag 19. oktober, 18-20

Onsdag 16. november, 18-20

Onsdag 7. desember, 18-20

Dersom du har lyst til å delta, meld deg på til: mo878@kirken.no

Takk for fjorten fine Skjold-år

1. november slutter jeg som sokneprest i menigheten. Mer enn 40 år på lønningslisten i kirken er over, 14 av disse årene fikk jeg jobbe her blant dere i Skjold.

En hilsen fra sokneprest Arne Brekke

Jeg husker godt hvor usikker og spent jeg var den dagen jeg ble ordinert. Usikker var jeg på om jeg ville dugge. 7 år med utdannelse var endelig over. Nå skulle jeg «brette opp ermene» og ta fatt. Kirken hadde et autorisert rykte den gangen. Det var noe jeg ville være med på å endre. Min prestegenerasjon er kalt «reparasjonsgenerasjonen». Vi har prøvd å reparere skadene våre autoritære forgjengere forårsaket for femti til hundre år siden.

Å finne sin stil

Å stå på en prekestol – høyt hevet over menigheten har ikke vært min «greie». Jeg har likt meg bedre på golvet bokstavelig talt, til enkeltes irritasjon kanskje. Jeg har forsøkt å ikke ta meg selv høytidelig men derimot alvorlig – når det var nødvendig. Jeg har ikke hatt svar på alt. Men jeg vet jeg har prøvd og noen ganger har jeg lyktes. Det ble utallige fine stunder der jeg fikk dele livets utfordringer på en god måte.

Før gudstjenesten har jeg alltid en liten stund for meg selv i sakristiet. Noen ganger har jeg måttet lete etter frimodighet til å gå inn i kirkerommet; mest når tragediene som samlet oss. Da

føltes luften tung av duften fra kransene. Det kunne også skorte på frimodigheten når Bibeltekstene for dagen satte fingeren på noe galt eller uferdig i eget liv. Andre ganger har jeg følt meg som et barn som venter på julepresangene julaften. «Småtrippende» har jeg gledet meg til å starte gudstjenesten.

Talløse er alle de store anledningene jeg har fått være med på. Bibelspillet «Bryllupet i Kanaan», familiegudstjenester med Søråshøgda barnekor, jul og påske med kor og blåsere, friluftsgudstjenester, konfirmasjoner, Skjoldstock, leirer, visler, husbesøk og mye mer. Også de helt vanlige gudstjenestene står igjen som gode minner; ved døpefonten når den lille smiler oppmuntrende til meg, når den Hellige Ånd er til stede og sangen er sterk. Felleskapet under nattverden, når flere generasjoner benker seg som «Guds store familie» har gitt meg styrke til å tenke at vi står sammen i Guds oppdrag.

Små, artige opplevelser samler seg også i minnet, som da barnebarnet, midt under gudstjenesten, kommer frem, gir meg hånden og spør høyt (på vegne av flere?): «Arne, er du snart ferdig?»

Nå når jeg slutter som menighetsprest, er det naturlig at tankene og føl-

elsene mine dreier seg om de gleder og sorger, gaver og oppgaver som et «presteliv» fører med seg. Mye har vært høydepunkter i livet, noen dager var nesten ikke til å bære, selv om jeg visste jeg ikke skulle bære dem alene. Alt dette har jeg fått være med på fordi jeg en gang ble ordinert til å tjene i en kirke full av spennende mennesker.

Takk til alle!

Det sies at «det trengs en hel landsby til for å oppdra en eneste gutt», men det skal en hel menighet til for å oppdra en prest ved hjelp av forbønn, oppmuntringer, nyttige og nødvendige korrigeringer – og mest av alt raushet, overbærenhet og tilgivelse. Derfor en spesiell takk til dere som viste meg den tillit at vi fikk dele livets gleder, humor, sorger og fortvilelser. Dere har lettet på trykket livets smerte kan gi. Takk for alle forbønner som har båret meg gjennom alle utfordringer og hjulpet til å bære andres tunge sorger og skjebne. Jeg vil i dag takke alle små og store venner – betalte så vel som ubetalte medarbeidere for samarbeidet. ●

Har du anledning og lyst – er du velkommen til avskjedsgudstjenesten søndag 23. oktober kl 11 i Skjold kirke.

Forberedelsene til julemessen bør starte i god tid!

Det blir julemesse i kirken lørdag 19. november.

Dette er en god tradisjon. For å videreføre den er det nødvendig at gamle og nye «gode hjelpere» stiller opp. Alle som har lyst til å være med på dette fantastiske dugnadsarbeidet på en eller annen måte, oppfordres til å sende en mail. Så finner vi nok en oppgave som passer. Det er mye som skal gjøres. Ikke bare for de som er «nevenyttige», Det er f.eks. mye rydding både fredag og lørdag, kakebaking, loddsalg ...

Facebook: Facebook-gruppen «Julemessen i Skjold kirke» vil være aktiv. Vi vil legge ut bilder av gevinstene til jule-

messelotteriet og eksemplere på det vi skal selge i salgsdisken. De som vil kan bli medlem. Spesielt for alle de fine tingene i salgsdisken er det kjekt å ha denne muligheten til å vise de frem, siden plassen på salgsdisken er begrenset.

Salgsdisk: Utfordringen til de «nevenyttige» er å sette i gang nå. Strikk, sy eller produser på annen måte noe du tror andre kan tenke seg. Synes du noe er fint er det sikkert flere som synes det! Er du glad i å bake og sylte? Hjemmelaget mat er populært og lett å selge. Når du har laget noe så ta et bilde og send oss en mail med det så legger vi det ut på Facebook. Eller send en mail for å avtale overlevering, vi ordner resten.

Gevinster: Større ting til julemesselotteriet vil vi gjerne vite om så fort som mulig, for vi må sette opp en gevinstliste. Ser du noe fint i en butikk, så kanskje nettopp det kan bli ditt/ deres bidrag i år. (Sportsting, leker, reiseeffekter, bøker, ulike bruksting m.m. til hus og hjem ...). Årgevinster kan gjerne leveres fredagen før. Har du ikke mulighet til å lagre gevinsten helt fram til november, så bare ta kontakt, så ordner vi lagring.

Utfordringen til hver enkelt er altså: Bruk fantasien og gjennomfør ideene dine! Har du noe du vil bidra med eller lurer på noe, ta gjerne kontakt med Ellen E. Fasmer ellen@fasmer.no ●

Menighetskalender

Dåp

Mille Hamre Østevold
Erik Hadler-Falck
Nora Tveiterås Kjelstad
Emilie Grasdal Solesvik
Gustav Moe Skjold
William Gerhard Furnes Fjellby
Louise Waagenes Meyer-Lampe
Sophia Lind Sando
Nora Jansen
Emma Andreassen
Markus Thabi S. Birkeland
Hanna Mikkelsen Mohn
William Leite Lilleskare
Niklas Alvheim Karlsson
Emilie Gran Larsen
Filippa Nydal Helgeland
Jesper Kopperstad Olsnes
Hedda Huus
Evan Svan Amundsen
Ingrid Ottosen
Lise Røssland Skarheim
Pernille Sophia Hjellum Husabø
Tilde Nilsen Nøking
Mattheo Røli Korsby
Noah Caballero
Nicholas Midtun Alexandrov
Noah Ellingsen Sørheim
Sondre Falsen Møller
Hermine Dyrkolbotn Herland
Henrik Lillebø Bruskeland
William Bøe-Sørensen
Ida Addington Krokeide
Joathan Kvareng Skorpen
Maja Habbestad Leversen

Vielser

Hilde-Katrine Møgster og
Frode Sund
Camilla Engeseth og
Svein Jørgensen

Begravelser

Sigrunn Eide
Øyvind André Winther
Jarl Forsberg
Astrid Alise Toft
Lisa Jebsen
Heming Lutro
Ilse Solveig Lutro
Berit Michelsen
Edith Husa
Arne Inge Skråmestø
Dorte Adland
Liv Sjursen
Reidar Asbjørn Nyebak
Anne Marie Brakstad
Lilly Emilie Gjertsen
Nina Søyland
Ruth Svanevik
Birger Grøsvik

Gudstjenester

Søndag 11. september kl 11.00
Gudstjeneste. Dåp. Nattverd.
17. søndag i treenighetstiden.
Mark 5,35–43 «Jesus vekker
opp Jairus' datter». Sokneprest
Arne Brekke.

Søndag 18. september kl 11.00

Gudstjeneste. Dåp.
Nattverd. 18. søndag
i treenighetstiden.
Mark 1,40–45
«Den spedalske
mannen». Kapellan
Marte H. Ottesen.
Søndagsskole.

Søndag 25. september kl 11.00
Gudstjeneste. Dåp og nattverd.
19. søndag i treenighetstiden.
Luk 9,57–62 «Jesus krever
alt». Cantus synger. Spr. Arne
Brekke. Søndagsskole.

Søndag 2. oktober kl 11.00
Familiegudstjeneste. Utdeling
av 4-års bok. Dåp. 20. søndag i
treenighetstiden. Kap. Marte H.
Ottesen og menighetspedagog
Janne Torvestad

Søndag 9. oktober kl 11.00
Gudstjeneste. Dåp og nattverd.
21. søndag i treenighetstiden,
Luk 12,13–21 «Den rike bond-
en». Spr. Arne Brekke.

Søndag 16. oktober kl 11.00
Gudstjeneste. Dåp og nattverd.
22. søndag i treenighetstiden,
Luk 10,25–37 «Den barmhjert-
ige samaritan». Kap. Marte H.
Ottesen.

Søndag 23. oktober kl 11.00
Avskjeds-gudstjeneste for Arne
Brekke. Se også side 22–23.
Cantus synger. Dåp og nattverd.
23. søndag i treenighetstiden –
Matt 24,35–44 «Dagen og timen
kjenner ingen». Søndagsskole.

Søndag 30. oktober kl 11.00
Familiegudstjeneste. «Lys Våk-
en»-11 åringer deltar. Dåp. Kap.
Marte H. Ottesen og menighets-
pedagog Janne Torvestad.

Søndag 6. november kl 11.00
Allehelgensdag. Cantus synger.
Nattverd. Luk 6,20–23 «Salig-
prisningene». Søndagsskole.

Søndag 13. november kl 11.00 og 13.00
Konfirmantpresentasjoner.
Kap. Marte H. Ottesen og kap.
Elisabeth Saxe Vinkler

Søndag 20. november kl 11.00
Kristi kongedag. Brassguds-
tjeneste. Kap. Marte H. Ottesen.
Se notis nede på denne siden.
Dåp og nattverd. Søndagsskole.

Allehelgensdag

Søndag 6. november er det alle-
helgensdag. Du som i løpet av
det siste året har mistet noen av
dine er særskilt invitert til å
delta i gudstjenesten kl. 11.
Det blir fin sang og musikk.
Cantus synger. Kirkekafe i
menighetssalen.

Har du spørsmål kan de rettes
til diakon Kjerstin-Marie Ve-
reide, telefon 55 59 71 15.

Oppstart etter sommeren:

Seniordans startet opp igjen
mandag 29. august kl. 10.30.
Nye medlemmer ønskes vel-
kommen!

Formiddagstreffet starter opp
igjen torsdag 15. sept. kl. 12.

Søndagsskolen

- 18. september: Søndagsskole
- 25. september: Søndagsskole
- 23. oktober: Søndagsskole
- 6. november: Søndagsskole
- 20. november: Søndagsskole
- 11. desember: Juleavslutning

Kontakt/informasjon: Menig-
hetspedagog Janne Torvestad
jt953@kirken.no - 55 59 71 17.

**Bergen Politiorkester under ledelse av dirigent
Hilde Brevik Grytten spiller i Skjold kirke ved guds-
tjenesten søndag 20. november.**

Her får vi flott brassklang til salmer og sanger, det vil
bli spennende musikkinnslag, og du skal ikke se
bort ifra at det vil swinge!